

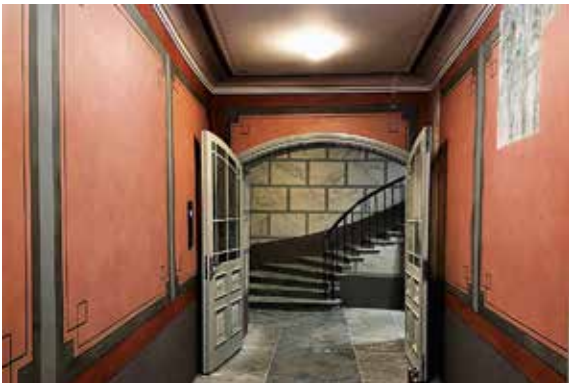
Ühe vanalinnamaja pidulik trepikoda

Pikk 52, Tallinn

Projekt: Elo Sova ja Svea Volmer (OÜ Vana Tallinn)

Restaureerimistööd: OÜ Vana Tallinn

Tellijaja: Pikk tn 52 / Sulevimägi 8 korteriühistu

1.–2. Taastatud maalingud trepikojas ja tuulekojas.
Fotod Eva Mölder

Tallinna vanalinnas Pikk tänaval asuva maja nr 52 maalingle lugu ulatub tagasi 1980ndatesse, mil ühiskondlikus kasutuses olnud hoone renoveeriti korterelamuks. Trepikoja esimese korruse nurgast leiti lammutada plaanitud laudvoodri tagant maaling, mis imiteeris marmorplokkidest laotud seinu. Pindmiselt mustunud, kuid muidu nagu nõelasilmast tulnud maalingu head seisukorda näitavad uuringu aruandes leiduvad fotod. Tõenäoliselt ei olnud maalinguleid toonastele renoveerijatele siiski teretulnud: sellest tehti küll kontaktkoopia ja võeti mõõdud, kuid värvitoone vaid kirjeldati ja toonide näidiseid ei lisatud. Veelgi enam, järgneva renoveerimise käigus kaeti maalitud seinapind paksu kõva pahtliga. Pahtlile jooniti plokkide ja vuugijoonte skeem, mida ülevärvimisel järgiti, kuid värvitoonide valikul ei lähtunud kinnipahteldatud maalingust ning valgeid tühje plokivälju ei üritatud marmoriks maalida. Seinad jäid elutuks ning juba järgmise remondi käigus värviti trepikoda ühevärviiseks.

Majaelanike seas püsis teadmine maalingutega kaunistatud seinte leidmisest ja kadumisest. 2015. aastal tellitud uuringute eesmärgina sõnastati kaotsi läinud maalingu ülesotsimine. Maalingufragmendi avamisel selgus, et kõva pahtlikihi eemaldamisel hävis ka kiht, mis pildistati üles 1980. aastate algul. Nähtavale tuli selle all olnud varasem marmoreering, mis oli loetavana säilinud vaid seinu ülaosas. 2019. aastal täitis ühistu soov: trepikoja seintel taastati säilinud näidise eeskujul marmorseina imiteeriv maaling.

Maalingute otsimise ideega liiguti edasi: uuringud telliti ka seni tähelepanu alt kõrvale jäänud ruumis – trepikojale eelnevas tuulekojas. Lateksvärvide ja pahtelduse alt leiti seinu tahvliteks ja paneeliks jagav punastes ja roosades toonides maaling, mis on tõenäoliselt varasem kui marmoreering trepikojas. Kuna maalingu detailid olid säilinud, oli võimalik taastada terviklik maaling kogu tuulekojas. Hilisemast juugendlikust seinadekorist leiti fragmente seinu ülaosas. Paremini säilinud osa sellest eksponeeriti taastatud tahveldise taustal.

Kaks maalitud ruumi vanalinnas, kaks pahtlikihtide alt taasavatud interjööri – küllap see oli pingutust nõudev protsess ühistule kui tellijale ja töömahukuse tõttu ka teostajale. Suure töö tulemus, iga päev silme ees seisvad pidulikud seinad, tasub nähtud vaeva ära kõigile, kes olid nende interjööride taastamisega seotud. – *Eva Mölder*

Majaelanike seas püsis teadmine maalingutega kaunistatud seinte leidmisest ja kadumisest.